RADA POWIATU
BYTOWSKIEGO

UCHWAŁA NR II/11/2024
RADY POWIATU BYTOWSKIEGO
z dnia 13 czerwca 2024 r.

w sprawie **przyjęcia Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024-2029**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXII/232/2022 Rady Powiatu Bytowskiego z dnia 24 marca 2022 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2022-2026.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Bytowskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Bytowskiego
Paweł Biernacki

Załącznik do Uchwały Nr II/11/2024
Rady Powiatu Bytowskiego
z dnia 13 czerwca 2024 r.

POWIATOWY PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

NA LATA 2024 - 2029

Opracowanie:
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W BYTOWIE

BYTÓW 2024 ROK

WSTĘP

Przemoc domowa, przez z którą należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ustawa nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej określając zakres pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy oraz wskazując środki mające na celu oddziaływania wobec osób stosujących przemoc.

Jedną z form oddziaływania oraz jedną z metod jej przeciwdziałania wobec osób stosujących przemoc domową, jest program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Podstawą prawną programu stanowi art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto, program skorelowany jest z:

- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

-Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;

-Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;

-Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

Realizacja programu wpisuje się w proces budowy i doskonalenia powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych obejmuje działania psychologiczne, socjalizacyjne i edukacyjne, ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową.

I. ZAŁOŻENIA I CELE OGÓLNE PROGRAMU

Zasadniczym celem działań korekcyjno - edukacyjnych jest zmianą postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową, a w rezultacie zdobycie zdolności nie stosowania przemocy, a także umiejętności społecznych i asertywności oraz konstruktywnego rozwiązywania sporów i umiejętności współżycia w rodzinie.

Osoby stosujące przemoc na ogół starają się znajdować uzasadnienie dla aktów przemocy. Szczególnie dotyczy to negowania osobistej odpowiedzialności za wyrządzone szkody i obciążania odpowiedzialnością osób doznających przemocy. Postępowanie osób stosujących przemoc dodatkowo bywa wspierane przez czynniki kulturowe. Przez wieki bowiem przemoc w stosunku do kobiet i dzieci była akceptowana, nie tylko obyczajowo, ale i prawnie. Niezbędne są wiec działania, skierowane zarówno do osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc domową. Ponadto osoby stosujące przemoc, w dzieciństwie doświadczały również przemocy, agresji ze strony własnych rodziców, osób bliskich i tym samym znajdowali się w tzw.: „kręgu przemocy".

Założeniem programu jest podjęcie działań powstrzymujących osoby stosujące przemoc przed używaniem przemocy i prowadzących do zakończenia przemocy domowej poprzez między innymi:

1. zaproszenie osoby stosującej przemoc do udziału w programie oraz zdiagnozowanie obszaru problemowego jakim jest stosowanie przemocy;
2. diagnoza zalet, pozytywnych stron osoby stosującej przemoc (jego zasobów), które zostaną wykorzystane w pracy korekcyjnej;
3. motywowanie osoby stosującej przemoc do pracy nad sobą, zmianą wzorów zachowań, a także ukazanie odpowiedzialności za siebie i innych (określenie motywacji osoby stosującej przemoc do zmiany);
4. grupowe jak i indywidualne spotkania, w czasie których osoba stosująca przemoc zdobędzie konkretne umiejętności radzenia sobie ze stresem, tendencją do agresywnego reagowania, kontrolą emocji trudnych, takich jak złość; będzie mógł pozyskać informacje dotyczące własnej osoby, tj.: określenie swoich potrzeb, własnej sieci wsparcia; kreśli także swój indywidualny plan zmian.

II. STANDARDY PROGRAMU KOREKCYJNO-EDUKACYJNEGO

Standard prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową został określony w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową i obejmuje:

1) zmianę przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej;
2) powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;

3) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
4) zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
5) wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
6) poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
7) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
8) uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
9) uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu korekcyjno-edukacyjnego są osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej i zobowiązane sądownie do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, a także osoby które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.06.2023r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU I REKRUTACJA UCZESTNIKÓW

Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową jest Powiat Bytowski, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie jako realizator, organ administrujący, kontrolujący i monitorujący program.

Rekrutację uczestników programu będzie prowadziło i koordynowało PCPR w Bytowie, przy współpracy z innymi instytucjami np. Sądami Rejonowymi, Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej, Policją, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Zespołami Interdyscyplinarnymi. Do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym mogą przystąpić osoby zobowiązane sądownie do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, bądź też osoby „skierowane" przez np. kuratora sądowego, dzielnicowego, terapeutę, a także osoby które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w ww. programie.

Warunkiem uczestnictwa w programie jest podpisanie kontraktu i jego przestrzeganie.

V. KWALIFIKACJE OSÓB PROWADZĄCYCH PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY

Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.06.2023 w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową są prowadzone przez osoby:

1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku:
   a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
   b) innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub
3) będące terapeutami lub psychoterapeutami;
4) posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
5) posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i jest finansowany z budżetu państwa. Zakłada się także możliwość finansowania działań przewidzianych w niniejszym programie również ze środków własnych Powiatu Bytowskiego, a także ze środków pozyskanych z funduszy zewnętrznych.

VII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Praca prowadzona będzie podczas zajęć indywidualnych i grupowych, dostosowana do potrzeb uczestników, w obrębie trzech podstawowych obszarów:

- **edukacyjnej** – dostarczenie informacji, które ułatwiają zrozumienie dynamiki przemocy w kontekście procesów społecznych. Zdobycie wiedzy dotyczącej wpływu negatywnych zachowań na członków ich rodzin i na ich wzajemne relacje jak również przyjęcia odpowiedzialności za swoje czyny i rozpoczęcia zmian w relacjach osobistych;

- **poznawczo - behawioralnej** – zmiana sposobów postrzegania sytuacji konfliktowych, poszukiwanie konstruktywnych rozwiązań problemów; przeformułowanie przekonań dotyczących siebie samego w roli rodzica, partnera, wprowadzenie innych sposobów wyrażania złości, radzenie sobie z trudnymi emocjami, sytuacjami, stresem;
- **emocjonalnego** – tworzenie umiejętności bezpiecznego dla siebie i otoczenia radzenia sobie ze złością, frustracją, gniewem i żalem, itp.

W programie wykorzystane zostaną następujące metody pracy (w zależności od potrzeb) m.in.:

- wykłady,
- pogadanki,
- burza mózgów,
- zajęcia warsztatowe,
- projekcje filmowe i multimedialne,
- scenki,
- kwestionariusze.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

Program zakłada pozytywną zmianę w zachowaniu osoby stosującej przemoc, wzrost samokontroli, lepsze uzewnętrznienie zachowań, norm akceptowanych społecznie i poprawę relacji w obszarze życia rodzinnego i społecznego. Wykorzystane metody pracy, skierowane na korekcję niepożądanych zachowań, mają dostarczyć osobom poddanym programowi nowych kompetencji w zakresie radzenia sobie w sytuacjach stresowych i emocjonalnych.

Przewiduje się, że uczestnik zajęć osiągnie oczekiwane zmiany:

- określenie zasobów potrzebnych do zmian;
- zwiększenie otwartości na inne osoby;
- zmiana w postrzeganiu siebie: przejęcie odpowiedzialności za swoje zachowania;
- nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i kontroli własnych negatywnych emocji;
- umiejętność zastępowania zachowań agresywnych innymi zachowaniami neutralnymi;
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- wzrost motywacji i zaangażowania;
- rozwijanie umiejętności tworzenia i przeprowadzania potrzebnych zmian;
- poprawa relacji z bliskimi osobami i otoczeniem zewnętrznym;
- zwiększenie gotowości do rozmowy
- umiejętność poszukiwania pomocy i wsparcia.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie raz w roku przekazuje sprawozdanie z realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Stały monitoring efektów programu trwał będzie przez 3 lata od dnia zakończenia programu. Monitoring i ewaluacja będą dokonywane za pomocą opracowanych kwestionariuszy do monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w programie korekcyjno- edukacyjnym, przy współpracy z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób uwikłanych w przemoc.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Bytowie
mgr Wojciech Kwasniewski